

raadsmededeling

zaak/onderwerp	Z-14-05426 / opzet monitor 3D
portefeuillehouder	M.A. den Boer & J. Roeffen
team	Bestuur en Strategie
opgesteld door	M. van den Ham
datum/voorstel nr	17 maart 2015 /

Geachte raad,

De 3 decentralisaties zijn per 1 januari een feit. De gemeente Oegstgeest is verantwoordelijk voor nieuwe taken binnen de Wmo, voor de uitvoering van de Jeugdwet en de nieuwe Participatiewet. Het college heeft een monitor vastgesteld op basis waarmee tijdig kan worden bijgestuurd op beleidsmatige keuzes. Wij delen de opzet van de monitor graag met uw raad. De bijlage beschrijft hoe het college de 3 decentralisaties gaat monitoren.

Het beleid voor de 3 decentralisaties is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de regio. Met deze opzet voor monitoring loopt het college van Oegstgeest voorop in de regio. Dit betekent dat in de toekomst mogelijk een regionale opzet geformuleerd wordt. Voor Oegstgeest geldt daarbij dat de huidige opzet als basis dient. Wel werkt Oegstgeest nu al samen in de Leidse regio met betrekking tot de in 2015 voor de eerste keer uit te zetten Oegstgeester enquête (in samenhang met de Leidse stads- en wijkenquête).

Essentie is dat er monitoring zal plaatsvinden op:

1. Input: Financiële monitor
2. Throughput: Werking Sociaal Team en Jeugd- en Gezinsteam
3. Output: Gebruik in sociaal domein (volumeontwikkeling)
4. Outcome: Maatschappelijke effecten

De monitor bestaat uit een mix van tellen en vertellen. Ten aanzien van de kwantitatieve delen (input, output, outcome) is daarbij van belang dat het verhaal achter de cijfers in de analyse verhelderd wordt. De throughput (werking van de toegangsteams) bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief deel. In het kwalitatieve deel gaan de teams in gesprek met samenwerkingspartners waarbij in beeld wordt gebracht hoe de werking van de teams is. Het gaat daarbij om de effecten van de inzet van de teams, hetgeen voor een deel bepalend is voor de gewenste transformatie. Het voorstel is om ook met een afvaardiging van uw raad in gesprek te gaan over de werking van de teams.

Uw raad heeft via motie 1 van 28 oktober (zie bijlage) verzocht om de monitoring betreffende de 3 decentralisaties in samenhang op te pakken en heeft verzocht om in het 1^e kwartaal een aanpak te delen met uw raad.

Inhoudelijk vraagt uw raad om een inhoudelijke beoordeling van de werking en effecten van verordeningen (bijv. de werking van het Sociaal Team en het Jeugd- en Gezinsteam, de privacyaspecten, de stapeling van kosten voor minder draagkrachtigen, de gevolgen voor mantelzorgers/ouders en de werking van klachtenprocedures).

Tevens is op 6 november een amendement ingediend. Dit amendement is niet aangenomen maar wel is toegezegd met de inhoud van het amendement rekening te houden in een voorstel voor monitoring. Dit betreft kort samengevat: voldoet de kwaliteit van aanbieders/voldoet het

inkoopmodel; werking van integrale aanpak (1gezin, 1plan, 1 regisseur); effectiviteit van de gemeentelijke samenwerking op 3D; bovenlokale zorg; budgettaire trends; was/wordt situatie tijdens overgangperiode 2014-2016; effectiviteit afstemming Participatiewet tussen overheid, onderwijs en ondernemers; ervaringsgegevens doelgroep Participatiewet (instroom, uitstroom, doorstroom).

Uw raad heeft een aantal belangrijke onderwerpen benoemd en een deel ervan is onderdeel van het voorliggende voorstel voor monitoring. Een aantal van de wensen van uw raad kunnen alleen in regioverband opgepakt worden. Het betreft effectiviteit van de gemeentelijke samenwerking op 3D, bovenlokale zorg en effectiviteit afstemming Participatiewet tussen overheid, onderwijs en ondernemers. Oegstgeest zal zich inspannen om deze thema's te agenderen op het bestuurlijk overleg 3D Leidse regio. Mocht dit ertoe leiden dat er onderzoek in samenwerking met de regio wordt opgepakt, dan zal hiervoor in 2016 budget gereserveerd dienen te worden.

Opzet monitor 3D (zie bijlage 1)

In de bijlage is verwoord hoe de monitor 3D vorm zal krijgen. Essentie is dat er monitoring zal plaatsvinden op:

1. Input: Financiële monitor
2. Throughput: Werking Sociaal Team en Jeugd- en Gezinsteam
3. Output: Gebruik in sociaal domein (volumeontwikkeling)
4. Outcome: Maatschappelijke effecten

1. De financiële monitoring (op productniveau) zal integraal opgenomen worden in de reguliere voortgangsrapportages. De financiële monitoring van de uitvoering van de Jeugdwet zal daarbij echter steeds een kwartaal achterlopen omdat de aanbieders 2 maanden de tijd hebben om deze gegevens aan te bieden en er eerst een analyse op Holland Rijnland niveau zal plaatsvinden. Jeugdcijfers komen daarom pas per 1 juni beschikbaar voor Oegstgeest.
2. De werking van het Sociaal Team en het Jeugd- en gezinsteam zal in 2015 en 2016 met een frequentie van elk half jaar worden geëvalueerd. Beide evaluaties bestaan uit een kwalitatieve evaluatie en een cliëntervaringsonderzoek. Bij het kwalitatieve onderdeel worden adviesraden, professionals uit de 2^e ring en vrijwilligersorganisaties betrokken. Ook zal er een uitwisseling van ervaringen en verbeterpunten zijn met het JGT en het zorgnetwerk. De cliënten en hun mantelzorgers worden betrokken via een vragenlijst. Het voorstel is dat een afvaardiging van uw raad periodiek (eens per jaar) in gesprek gaat met het Jeugd- en Gezinsteam en het Sociaal Team.
3. De landelijk geformuleerde KING monitor gaat bij de outputindicatoren uit van een verplichte gegevensvraag (via CBS) bij gemeenten over Wmo en Participatiewet en bij aanbieders over jeugdzorg. Naast de verplichte uitvraag is er een facultatieve gegevensvraag (eveneens via CBS). Het streven is om vanaf juli 2015 zowel de verplichte als de facultatieve gegevensvraag aan te leveren zodat een optimale benchmark via www.waarstaatjegemeente.nl mogelijk is.

Hierbij dient echter wel rekening te worden gehouden met de volgende twee knelpunten in de uitvoering.

De monitor is onlangs nog aangepast en softwareaanbieders zijn nog niet zover dat zij de datalevering aan het CBS kunnen ondersteunen. Pink Roccade, de leverancier van de

gemeente Oegstgeest, geeft aan dit in de volgende release te kunnen realiseren. Dit betekent dat in april proefgedraaid kan worden met de data over het 1^e kwartaal en dat we ervan uitgaan dat de cumulatieve data over de 1^e twee kwartalen in juli/augustus in goede orde kan worden aangeleverd.

Ten aanzien van de aanlevering door Jeugdzorgaanbieders is landelijk afgesproken dat de outcome-indicatoren pas vanaf 2016 verplicht aangeleverd dienen te worden omdat er landelijk nog wordt gewerkt aan het uitwerken van de juiste uitvraag.

Dit betekent dat we eind 2015 via www.waarstaatjegemeente.nl (KING/CBS monitor) inzicht krijgen in de volumeontwikkeling (naar aantal cliënten en naar duur van de ondersteuning) over de 1^e twee kwartalen van 2015. Tevens geeft de outputmonitor van KING inzicht in de stapeling van gebruik van voorzieningen wat een indicator voor de mate van kwetsbaarheid is. Voor wat betreft stapeling van kosten voor minder draagkrachtigen geeft de KING monitor geen antwoord (alleen gemiddelde eigen bijdrage per cliënt). Ook de gemeente zelf kan deze indicator niet in beeld krijgen omdat voor inzicht hierin gegevens van het CAK per inkomensklassen noodzakelijk zijn. Het CAK levert deze gegevens nu niet. De gemeente Oegstgeest heeft hierop geen invloed. Lage inkomensgroepen zullen echter nooit meer eigen bijdrage leveren dan op grond van hun draagkracht (CAK berekening) mogelijk is. De eigen bijdrage van de maatwerkvoorzieningen kan dus niet tot financiële problemen leiden. Voor inwoners met een laag inkomen, die zijn aangewezen op de algemene voorziening Huishoudelijke Ondersteuning, is onder voorwaarden zoals gesteld in de beleidsregels inkomensondersteuning Participatiewet, een vergoeding van de gemeente mogelijk (bijzondere bijstand) zodat ook zij gecompenseerd worden in de kosten voor voorzieningen.

De leden van het sociaal team zijn er alert op om mensen op de mogelijkheid van bijzondere bijstand te wijzen op het moment dat zij aangeven een algemene voorziening niet te kunnen betalen. Wanneer we veel signalen krijgen uit de hoek van het sociaal team dat mensen in financiële problemen komen vanwege een stapeling van kosten kan dit aanleiding zijn voor wijziging van beleid.

Wanneer we vanaf de 2^e aanlevering van gegevens ook de facultatieve gegevens aanleveren krijgen we inzicht in o.a. de wachttijden.

4. KING/CBS presenteert ook via www.waarstaatjegemeente.nl een outcome-monitor. Hierin opgenomen staan wijkprofielen, early warnings en outcome-indicatoren voor de uitvoering van de Jeugdwet. In 2015 wordt voor de eerste keer een Oegstgeester enquête gehouden. Deze zal eens per 2 jaar worden uitgezet. In de enquête komen thema's aan de orde zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg, bekendheid Sociaal Team Oegstgeest en het CJG/JGT, actief in de buurt, betrokkenheid buurtbewoners en burenhulp, zelfredzaamheid en contacten en financiële situatie. Daarnaast wordt in de monitor van Oegstgeest gebruik gemaakt van o.a. de GGD monitor en de aanbiedersrapportages op en zijn indicatoren opgenomen over clienttevredenheid. Betreffende de jeugdzorg heeft in 2014 een bijeenkomst met de raad plaatsgevonden. De outcome-indicatoren die zijn benoemd, zijn opgenomen in de monitor.

Uit de discussie met uw raad

Zoals in de inleiding aangegeven heeft uw raad in de motie en het amendement een aantal wensen geuit. Niet alle thema's/wensen komen terug in de monitor 3D. De reden is dat deze thema's zich minder lenen voor periodieke monitoring, nog in ontwikkeling zijn of al elders zijn belegd. Hieronder volgt een inhoudelijke toelichting op:

1. Privacyaspecten

2. Kwaliteit van aanbieders
3. Inkoopproces

1. Privacyaspecten

De gemeente heeft een informatieplicht aangaande de privacy. Privacyaspecten zullen dan ook altijd in het keukentafelgesprek aan de orde komen. Een publieksfolder wordt opgesteld.

Het Sociaal Team en het Jeugd- en Gezinsteam bespreken privacyaspecten met de cliënt en vragen bij elke informatie-uitwisseling toestemming aan de cliënt. Hierbij wordt ook aangegeven om welke informatie het gaat. Dit wordt voorafgegaan door een afweging of het noodzakelijk is om de informatie te delen en of het proportioneel is. Zo wordt tijdens het keukentafelgesprek gevraagd aan de cliënt of hij/zij toestaat dat informatie wordt gedeeld indien dit voor de vraagverheldering, de diagnose, het opstellen van het plan van aanpak en/of de te bieden ondersteuning noodzakelijk is (need to know-regel). Indien mogelijk wordt meteen afgesproken met de cliënt met wie de informatie gedeeld zal worden. In andere gevallen wordt daarop later teruggekomen. Naast noodzaak van het delen van informatie zijn proportionaliteit en subsidiariteit hierbij van belang. Elke keer dat sprake is van informatie-uitwisseling wordt een gespreksnotie/verslag van het gesprek met de cliënt hierover vastgelegd.

Het Jeugd- en Gezinsteam is gemandateerd door het college om gegevens van cliënten te verwerken. De teamleden van het Sociaal Team zijn dit van rechtswege op basis van Hoofdstuk 5 van de Wmo. Ambtenaren en beroepskrachten in het sociaal domein hebben beroepsgeheim.

Op termijn (naar verwachting nog in 2015) zal de cliënt van het Sociaal Team – via internet - het eigen dossier kunnen beheren. Het Jeugd- en Gezinsteam kent al de mogelijkheid dat de cliënt/ouders via internet het eigen dossier kunnen beheren. De cliënt/ouders kunnen zelf bepalen wie er toegang heeft tot het dossier.

Mocht het – vanwege de complexiteit van een casus – gewenst zijn om deze in het Sociaal Team te bespreken – dan gebeurt dit geanonimiseerd. Het Jeugd- en gezinsteam hanteert dezelfde werkwijze.

Binnen de registratiepakketten (software) die de teams gebruiken is de informatie afgeschermd en kunnen alleen diegene die direct betrokken zijn als hulpverleners/casusregisseur te informatie raadplegen en bewerken. Uitzondering hierop is de registratie van persoonsgegevens bij de aanmelding van de cliënt.

Een ander belangrijk aspect over privacy betreft de inrichting van systemen en het gebruik van de juiste technieken bij informatie-uitwisseling. Een scan is ingepland. De scan zal inzicht bieden in eventuele kwetsbaarheden in de ondersteunende techniek in de operationele processen.

2. Kwaliteit van aanbieders

De kwaliteit van aanbieders is binnen de Jeugdwet een verantwoordelijkheid van het Rijk. Dit landelijke toezicht wordt uitgevoerd door de Inspectie Jeugdzorg (IJZ), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ):

- De Inspectie Jeugdzorg houdt al toezicht op delen van het jeugddomein en werkt daarbij nauw samen met de IGZ en de IVenJ.
- De Inspectie voor de Gezondheidszorg houdt, net als voorheen, toezicht op de jeugdgezondheidszorg, de jeugdggz en jeugd met een beperking. Deze zorgvormen komen als jeugdhulp onder de Jeugdwet te vallen.
- De Inspectie Veiligheid en Justitie houdt toezicht op de tenuitvoerlegging van

strafrechtelijke beslissingen. Deze drie toezichthouders treden bij het toezicht op de Jeugdwet gezamenlijk op.

Ten aanzien van de aanbieders die onder het regiem van de Wmo werken worden voorbereidingen getroffen voor het aanstellen van een toezichthouder. Zodra hierover meer informatie beschikbaar is, zal dit met uw raad gedeeld worden.

3. Inkoopprocessen

Het inkoopproces aangaande begeleiding binnen de Wmo wordt momenteel in de Leidse regio geëvalueerd. Naar verwachting komt het verslag hiervan op het eerstvolgend bestuurlijk overleg 3D Leidse regio (april) aan de orde.

Ook het inkoopproces voor de Jeugd wordt (door Holland Rijnland) in 2015 geëvalueerd. De aanpak voor de nieuwe contractering wordt momenteel vorm gegeven. Daarin wordt voorzien in het betrekken van de Raden. Een voorstel zal volgen.

Tenslotte vatten wij hierbij samen wanneer uw raad de verschillende onderdelen van de monitor tegemoet kan zien:

Onderdeel			Informereren raad	Vervolg rapportages
Input	Wmo en Participatie wet	Financiële monitor	Reguliere 1 ^e voortgangsrapportage	Regulier
	Jeugd	Financiële monitor	Reguliere 2 ^e voortgangsrapportage (loopt een kwartaal achter)	Regulier
Throughput	Jeugd	Evaluatie JGT (zowel KTO als kwalitatief)	September 2015, maart 2016	Per half jaar (frequentie te herzien na 2016)
	Wmo	Evaluatie Sociaal Team (zowel KTO als kwalitatief)	September 2015, maart 2016	Per half jaar (frequentie te herzien na 2016)
Ouput	3D	Outputmonitor KING	Januari/februari 2016	Per half jaar
Outcome	3D	Outcome-monitor, inclusief cliëntervaringen	Januari/februari 2016	Jaarlijks

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest
de secretaris

J.W. van Tuijl

de burgemeester

drs. J.B. Waaijer

Bijlagen:

Bijlage 1: Opzet monitor 3 decentralisaties in Oegstgeest

